

הכתובים הגנוסטיים: האם הם אכן תיעוד נאמן למציאות של חיי ישוע?

האם יש כתובים סודיים שהוקדשו לישוע?

ב-1945 נתגלתה תגלית מרעושה באזור הנילוס העליון, סמוך לעיירה נגע חמאדי. חמישים ושניים עותקים של כתבים עתיקים שזכו לכינוי הבשורות הגנוסטיות, נתגלו בתוך 13 פפירוסים כרוכים בעור. הם נכתבו בקופטית, והיו שייכים לספריית מנזר.

כמה מלומדים גנוסטיים אף הרחיקו לכת וטענו כי הכתבים הללו שנתגלו לא מזמן הם התיעוד האותנטי ביותר של חיי ישוע ופועלו, במקום ספרי הברית החדשה. אבל האם האמון שלהם בכתבים הללו אכן תואם לראיות ההיסטוריות? בואו ננסה להעמיק ולראות אם נוכל להפריד בין אמת לבין בדיה.

"הידענים" הסודיים

הבשורות הגנוסטיות מיוחסות לקבוצה שנקראת גנוסטיקנים (כמה מפתיע). מקור השם במילה היוונית גנוסיס, שפירושה "ידע" הגנוסטיקנים האמינו שיש להם ידע טמיר, הנסתר מעיניהם של אחרים.

ככל שהתפשטה הנצרות, שילבו הגנוסטיקנים באמונתם לא מעט דוקטרינות ואלמנטים מהנצרות, וכך הפכו את הגנוסטיקה למעין נצרות מזויפת. ייתכן שעשו זאת כדי להמשיך ולגייס מאמינים, ולנצל את שמו של ישוע למען מטרותיהם. ואולם כדי להתאים את הלך המחשבה שלהם לאמונה הנוצרית, היה עליהם להמציא מחדש את ישוע, ולהפשיט אותו כליל הן מהפן האנושי והן מהפן האלוהי שלו.

בספרו *The Oxford History of Christianity*, התייחס ג'ון מקמנרס לערבוב הגנוסטי הזה שבין הנצרות למיתולוגיה.

” הגנוסטיקה הייתה (ועודנה) תיאוסופיה שמרכיביה רבים. התערבבו בתוכה תורת הנסתר ומיסטיקה אוריינטלית, לצד אסטרולוגיה ואפילו כישוף... הם אספו את ממרותיו של ישוע, שיפצו והתאימו אותן לפרשנות שלהם (כפי שעשו בבשורה על פי תומא), והציעו לחסידיהם חלופה לנצרות, או מעין נצרות יריבה.” [1]

<http://jesustruths.info/endnotes/gospels>

“

לחץ על הבא כדי להמשיך לקרוא.

המבקרים הקדומים

כבר במאה הראשונה, רק כמה עשרות שנים לאחר מותו של ישוע, החלה לצמוח גרסה מתונה יחסית של הפילוסופיה הגנוסטית. השליחים התאמצו רבות – גם בדרשותיהם וגם בכתביהם – להוקיע את האמונות הללו, שהיו ההפך הגמור מתורתו של ישוע, שאותה הכירו ממקור ראשון.

שימו לב, לדוגמה, מה כתב יוחנן כותב הבשורה, בשלהי המאה הראשונה:

”מי הוא דובר שקר בלתי אם הכופר בקדושת ישוע הוא המשיח? זה הוא צורך המשיח, הכופר באב ובבן.” (אגרת יוחנן הראשונה ב' 22)

“

בעקבות השליחים, החליטו פה אחד גם אבות הכנסייה להוקיע את הגנוסטיקה ככת. אב הכנסייה אירנאוס, שחי וכתב 140 שנה לפני ועידת ניקיאה, מאשר שהכנסייה הוקיעה את הגנוסטיקנים וראתה בהם כופרים. כמו כן, הוא דוחה את 'הבשורות' שלהם. ועם זאת, על ארבע הבשורות שבברית החדשה הוא כותב: "לא ייתכן שמספרן של הבשורות גדול יותר, וגם לא קטן יותר, מכפי שהוא." [2] <http://jesustruths.info/endnotes/gospels>

התיאולוג הנוצרי אוריגנס כתב את הדברים שלהלן בתחילת המאה השלישית, מעל מאה שנה לפני ועידת ניקיאה:

”אני מכיר בשורה מסוימת שנקראת "הבשורה על פי תומא", אחת בשם "הבשורה על פי מתיאס" ועוד רבות אחרות שקראנו – מחשש שניחשב בורים ועמי ארצות, בידי אלו שרואים בהם מעיינות של ידע טמיר, רק משום שקראו בהן.

ואולם, מתוך כל אלה אישרנו אך ורק את מה שקיבלה הכנסייה, כלומר רק אותן ארבע בשורות ואין בלתי. [3]

[3] <http://jesustruths.info/endnotes/gospels>

“

סופרי המסתורין

הבשורות הגנוסטיות, רובן ככולן, נקראות על שמה של דמות אמתית מהברית החדשה: הבשורה על פי פיליפוס, הבשורה על פי פטרוס, הבשורה על פי מרים וכן הלאה. אבל האם אכן חיברו אותם האנשים ששמותיהם מתנוססים עליהם? בואו נבדוק.

הבשורות הגנוסטיות מתוארכות לשנים 110-300 לספירה, ואין אף מלומד ראוי לשמו שמאמין כי נכתבו בידי אלו שהעניקו להם את שמותיהם. בספרו המקיף של ג'יימס מ. רובינסון, *The Nag Hammadi Library*, אנחנו מגלים שהבשורות

הגנוסטיות נכתבו בידי "סופרים אלמונים, וברובם גם לא קשורים." [4] </http://jesustruths.info/endnotes/gospels>

חוקר הביבלייה נורמן גייסלר כותב: "הכתבים הגנוסטיים לא נכתבו בידי השליחים, הם נכתבו במאה השנייה (ומאוחר מזה), בידי אנשים שהתחזו לבעלי סמכות כדי לקדם את תורתם. היום היינו קוראים לזה הונאה או זיוף." [5] </http://jesustruths.info/endnotes/gospels>

לחץ על הבא כדי להמשיך לקרוא.

מסתורין או היסטוריה

הבשורות הגנוסטיות אינן תיעוד היסטורי של חיי ישוע, הן ברובן אוסף של ממרות אזוטריות ואפופות מסתורין, והן משמיטות הרבה מאוד פרטים כמו שמות, מקומות ואירועים. כל זה עומד בניגוד מוחלט לבשורות הברית החדשה, שכוללות מידע רב ושלל פרטים היסטוריים על חייו של ישוע, על פעילותו ועל תורתו.

למי הייתם מאמינים – למי שטוען, "היי, יש לי כמה עובדות סודיות שנתגלו בפניי בצורה מסתורית," או למי שאומר, "חקרתי את כל העובדות ואת ההיסטוריה, והנה הן לפניכן כדי שתוכו להחליט בעצמכם?" בזמן שאתם חושבים על זה, הביאו בחשבון גם את שתי ההצהרות הבאות, האחת מתוך הבשורה הגנוסטית על פי תומא (סביבות 110-150 לספירה), והשנייה מהבשורה על פי לוקס שבברית החדשה (סביבות 55-70 לספירה).

” אֵלֶּה הַדְּבָרִים הַנִּסְתָּרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יֵשׁוּעַ הַסִּי, וְאֲשֶׁר פָּתַחְתֶּם יְהוּדָה הַמְּכַנֶּה תוֹמָא. [6]

</http://jesustruths.info/endnotes/gospels>

“

” רַבִּים שָׁלְחוּ יָדָם לְסַבֵּר אֶת סְפֹר הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הִתְקַיְמוּ בְּקִרְבָנוּ, כִּי שְׂמֻסְרוֹם לָנוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר מִתְחַלָּה הָיוּ עֲדֵי רֵאִיָּה וּמִשְׁרָתֵי דְבַר יְהוָה. לְפִיכָּךְ, לְאַחַר וְשֶׁהִתְסַקִּיתִי הֵיטֵב עַל כָּל הַדְּבָרִים מִרְאִשִּׁיתָם, חִשְׁבְּתִי גַם אֲנִי לִנְכוֹן לְכַתְּבָם לְךָ כְּסִדְרָם... לְמַעַן תִּנְכַּח בְּאַמְתוֹת הַדְּבָרִים שֶׁלְמִדוּדָךְ (הַבְּשׂוּרָה עַל פִּי לֹקֶס א' 4-1)

“

אהבתם את גישתו של לוקס, שדוגל בפתיחות ובשקיפות? והאם העובדה שהדברים נכתבו קרוב יותר לאירועים המקוריים תורמת גם היא לאמינות העדויות בעיניכם? אם כן, כך בדיוק חשבו גם אבות הכנסייה.

רוב החוקרים מסכימים עמם שספרי הברית החדשה הם תיעוד היסטורי מהימן של תולדות ישוע. חוקר הברית החדשה ריימונד בראון כתב על הבשורות הגנוסטיות: "לא מצאנו ולו עובדה אחת חדשה ומאומתת על חייו ופועלו של ישוע, ורק כמה ממרות חדשות שניתן לייחס לו, אולי." [7] <http://jesustruths.info/endnotes/gospels>

וכך, אף על פי שהכתובים הגנוסטיים הרשימו מאוד כמה חוקרים, תאריך כתיבתם המאוחר והספקות באשר לזהות המחברים אינם עומדים בקריטריונים של הברית החדשה. הניגוד החריף הזה בין הברית החדשה לבשורות הגנוסטיות מנחיל תבוסה לשוחרי הקונספירציות. חוקר הברית החדשה פ.פ. ברוס כתב: "אין בעולם כולו קורפוס ספרותי עתיק שנהנה מעושר כזה של ראיות טקסטואליות כמו הברית החדשה." [8] <http://jesustruths.info/endnotes/gospels>

האם ישוע אכן קם לתחייה?

השאלה הגדולה של כל הזמנים היא "מי היה ישוע באמת?" האם היה רק אדם יוצא מן הכלל, או שמא אֵל, כפי שהאמינו פאולוס, יוחנן ושאר חסידיו?

עדי הראייה של אותם ימים אכן דיברו ופעלו כאילו האמינו בכל לבם שישוע קם לתחייה לאחר צליבתו. אם הם טעו, הרי שהנצרות כולה מבוססת על שקר. מצד שני, אם הם צדקו, נס שכזה יאמת את כל מה שאמר ישוע על אלוהים, על עצמו ועלינו.

אבל האם עלינו לקבל את תחייתו של ישוע מכוח האמונה בלבד, או שאולי יש לכך ראיות היסטוריות מבוססות? כמה ספקנים החלו לחקור את התיעוד ההיסטורי, בניסיון להפריך את תיאור התחייה. מה הם גילו?

לחצו כאן וקראו עוד על הטענה הדמיונית ביותר שהועלתה אי-פעם – תחייתו של ישוע! <http://jesustruths.info/main/6> </rise

הייתה או לא הייתה הקונספירציה של צופן דה וינצ'י?

"הגיחוך של מונה ליזה" חוקר את תיאורית הקונספירציה המפורסמת בעולם, שנוגעת לישוע. האם ישוע ומרים המגדלית היו נשואים? האם קונסטנטינוס הורה להשמיד את התיעוד האמתי של חיי ישוע, רק כדי להפוך אותו לאֵל שסוגדים לו הנוצרים בימינו?

לחצו כאן ותגלו את האמת על צופן דה וינצ'י. <http://jesustruths.info/main/2-conspiracy>

האם סיפר לנו ישוע מה קורה אחרי שאנחנו מתים?

אם הוא אכן חזר מהמתים, הוא בוודאי יודע מה קורה בצד השני. מה סיפר לנו ישוע על משמעות החיים ועל העתיד שלנו? האם יש דרכים רבות שמובילות לאלוהים, או שמא טען שהוא הדרך היחידה? קראו את התשובות המפתיעות במאמר "למה ישוע?"

להצו כאן לדיון בשאלה "למה ישוע?" ותגלו מה אמר ישוע על החיים שלאחר המוות.

<http://jesustruths.info/more/coming-back>

Endnotes – The Gnostic Gospels

John McManners, ed., *The Oxford History of Christianity* (New York: Oxford University Press, 2002), 28

.Darrell L. Bock, *Breaking the Da Vinci Code* (Nashville: Nelson, 2004), 114

.Bock, 119-120

.Ibid.,13

.Norman Geisler and Ron Brooks, *When Skeptics Ask* (Grand Rapids, MI: Baker, 1998), 156

.Quoted in Robinson, 126

.Quoted in Lutzer, 32

Quoted in Josh McDowell, *The New Evidence that Demands a Verdict*(San Bernardino, CA:

(Here's Life, 1999, 37